

Pamatnostādnes

**Pamatnostādnes 1/2019 attiecībā uz rīcības kodeksiem un
pārraudzības struktūrām saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679**

Versija 2.0

2019. gada 4. jūnijs

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Versiju vēsture

Versija 2.0	2019. gada 4. jūnijs	Pamatnostādņu pieņemšana pēc sabiedriskās apspriešanas
Versija 1.0	2019. gada 12. februāris	Pamatnostādņu pieņemšana sabiedriskajai apspriešanai

Satura rādītājs

1	IEVADS	5
1.1	Pamatnostādņu darbības joma	6
2	DEFINĪCIJAS.....	6
3	KAS IR KODEKSI?	7
4	KĀDAS IR KODEKSU PRIEKŠROCĪBAS?	8
5	KODEKSA PROJEKTA PIENĒMAMĪBA	11
5.1	Paskaidrojums un pavaddokumenti.....	11
5.2	Pārstāvis.....	11
5.3	Apstrādes tvērums.....	12
5.4	Teritoriālā piemērošanas joma	12
5.5	Iesniegšana KUI.....	12
5.6	Mehānismu uzraudzība.....	12
5.7	Pārraudzības struktūra.....	12
5.8	Apspriešana	13
5.9	Valsts tiesību akti	13
5.10	Valoda.....	13
5.11	Kontrolsaraksts	13
6	KODEKSU APSTIPRINĀŠANAS KRITĒRIJI	14
6.1	Atbilst konkrētai vajadzībai	14
6.2	Veicina VDAR efektīvu piemērošanu.....	14
6.3	Norāda uz VDAR piemērošanu.....	15
6.4	Nodrošina pietiekamas garantijas.....	15
6.5	Paredz mehānismus, kas nodrošina efektīvu uzraudzību	16
7	IESNIEGŠANA, PIENĒMAMĪBA UN APSTIPRINĀŠANA (VALSTS KODEKSS).....	17
7.1	Iesniegšana	17
7.2	Kodeksa pieņemamība.....	17
7.3	Apstiprināšana	17
8	IESNIEGŠANA, PIENĒMAMĪBA UN APSTIPRINĀŠANA (STARPVALSTU KODEKSS)	18
8.1	Iesniegšana	18
8.2	Kodeksa pieņemamība.....	18
8.3	Sadarbība	18
8.4	Atteikums.....	19

8.5	Sagatavošanās iesniegšanai kolēģijā	19
8.6	Kolēģija	19
8.7	Apstiprināšana	20
9	IESAISTE	20
10	KOMISIJAS PIENĀKUMI	20
11	KODEKSA PĀRRAUDZĪBA	20
12	PĀRRAUDZĪBAS STRUKTŪRU AKREDITĀCIJAS PRASĪBAS	21
12.1	Neatkarība	21
12.2	Interesu konflikts	22
12.3	Īpašas zināšanas.....	22
12.4	Izstrādātas procedūras un struktūras	22
12.5	Pārredzama sūdzību izskatīšana	23
12.6	Saziņa ar kompetento uzraudzības iestādi.....	24
12.7	Pārskatīšanas mehānismi.....	24
12.8	Juridiskais statuss.....	24
13	APSTIPRINĀTI KODEKSI	25
14	PĀRRAUDZĪBAS STRUKTŪRAS AKREDITĀCIJAS ATSAUKŠANA.....	25
15	PUBLISKĀ SEKTORA KODEKSI	26
1.	PIELIKUMS. Atšķirība starp valstu un starpvalstu kodeksiem	27
2.	PIELIKUMS. KUI izvēle	28
3.	PIELIKUMS. Iesnieguma kontrolsaraksts	29
4.	PIELIKUMS. STARPVALSTU KODEKSS. Plūsmas diagramma.....	30

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 70. panta 1. punkta n) apakšpunktu, kā arī 40. un 41. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk "VDAR"),

ņemot vērā EEZ līgumu, jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018,

ņemot vērā tās 2018. gada 25. maija reglamenta 12. un 22. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

1 IEVADS

1. Regula (ES) 2016/679¹ ("VDAR") stājās spēkā 2018. gada 25. maijā. Viens no VDAR galvenajiem mērķiem ir nodrošināt datu konsekvētu aizsardzību visā Eiropas Savienībā un novērst atšķirības, kas ierobežo personas datu brīvu apriti iekšējā tirgū². Ar VDAR ir ieviests arī pārskatatbildības princips, saskaņā ar kuru datu pārziņiem ir jāuzņemas atbildība par regulas noteikumu ievērošanu un jāspēj pierādīt atbilstību tiem³. VDAR 40. un 41. panta noteikumi attiecībā uz rīcības kodeksiem ("kodeksi") paredz praktisku, iespējami rentablu un jēgpilnu metodi, lai panāktu lielāku konsekvenci attiecībā uz datu aizsardzības tiesību aizsardzību. Kodeksus var izmantot kā mehānismu, lai pierādītu, ka VDAR noteikumi ir ievēroti⁴. Proti, tie var palīdzēt novērst iespējamās saskaņošanas atšķirības dalībvalstīs attiecībā uz datu aizsardzības tiesību aktu piemērošanu⁵. Tie arī sniedz iespēju konkrētām nozarēm izvērtēt plaši izmantotas datu apstrādes darbības un vienoties par pielāgotiem un praktiskiem datu aizsardzības noteikumiem, kas atbildīs nozares vajadzībām, kā arī VDAR prasībām⁶.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK.

² Sk. VDAR 13. apsvērumu.

³ Sk. VDAR 5. panta 2. punktu.

⁴ Sk., piemēram, 24. panta 3. punktu, 28. panta 5. punktu un 32. panta 3. punktu. Rīcības kodeksu var izmantot arī datu apstrādātāji, lai sniegtu pietiekamas garantijas tam, ka apstrāde atbilst VDAR (sk. 28. panta 5. punktu).

⁵ Sk. VDAR 77., 81., 98., 99., 148. un 168. apsvērumu un 24., 28., 35., 40., 41., 46., 57., 64. un 70. pantu. Tas īpaši attiecas uz gadījumiem, kad kodeksu piemēro apstrādes darbībām vairākās dalībvalstīs.

⁶ Kodeksiem ne vienmēr jābūt ierobežotiem vai jāattiecas tikai uz konkrētu nozari. Piemēram, kodekss var attiekties uz atsevišķām nozarēm, kam ir kopīga apstrādes darbība ar vienādām apstrādes iezīmēm un vajadzībām. Ja kodeksu piemēro vairākās nozarēs, saskaņā ar minēto kodeksu var izraudzīties vairāk nekā vienu pārraudzības struktūru. Tomēr šādā gadījumā kodeksā pilnīgi skaidri jānosaka minētās pārraudzības struktūras funkciju kopums, citiem vārdiem sakot, jānorāda nozares, attiecībā uz kurām katra pārraudzības struktūra veiks savas funkcijas atbilstīgi 41. pantam, un uzraudzības mehānismi, kas pieejami katrai pārraudzības struktūrai. Šajā sakarā attiecīgās šo pamatnostādņu sadaļas, kurās izklāstītas pārraudzības struktūru pilnvaras, pienākumi un akreditācijas prasības, piemēro individuāli katrai šādai pārraudzības struktūrai, kas izraudzīta saskaņā ar kodeksu.

2. Dalībvalstīm, uzraudzības iestādēm, Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai (“kolēģija”) un Eiropas Komisijai (“Komisija”) ir pienākums mudināt izstrādāt kodeksus, lai veicinātu regulas atbilstīgu piemērošanu⁷. Šīs pamatnostādnes palīdzēs “kodeksu izstrādātājiem” veidot, grozīt un papildināt kodeksus.

1.1 Pamatnostādņu darbības joma

3. Šo pamatnostādņu mērķis ir sniegt praktiskus norādījumus un palīdzēt interpretēt VDAR 40. un 41. panta piemērošanu. Tās ir izstrādātas, lai palīdzētu precizēt procedūras un noteikumus, kas saistīti ar kodeksu iesniegšanu, apstiprināšanu un publicēšanu gan valstu, gan Eiropas līmenī. To mērķis ir noteikt obligātos kritērijus, kuru izpildi izvērtē kompetentā uzraudzības iestāde (“KUI”), pirms tā sniedz piekrišanu veikt kodeksa padziļinātu pārskatīšanu un novērtējumu⁸. To mērķis ir arī izklāstīt faktorus, kas saistīti ar saturu un kas jāņem vērā, kad tiek izvērtēts, vai konkrētais kodekss nodrošina un veicina atbilstīgu un efektīvu VDAR piemērošanu⁹. Visbeidzot, to mērķis ir izklāstīt prasības kodeksa ievērošanas efektīvai pārraudzībai¹⁰.
4. Šīs pamatnostādnes ir paredzētas arī kā skaidrs pamats visām KUI, kolēģijai un Komisijai, lai konsekventi novērtētu kodeksus un saskaņotu procedūras, kas saistītas ar novērtēšanas procesu. Šim pamatam arī vajadzētu nodrošināt lielāku pārredzamību, lai kodeksu izstrādātājiem, kuri vēlas, lai kodekss tiktu apstiprināts, būtu pilnīgi skaidrs process un izpratne par formālajām prasībām un atbilstošajām obligātajām prasībām attiecībā uz apstiprināšanu.
5. Norādījumi par rīcības kodeksiem kā datu nosūtīšanas instrumentu atbilstīgi VDAR 40. panta 3. punktam tiks izstrādāti atsevišķās pamatnostādnēs, kuras izdos Eiropas Datu aizsardzības kolēģija.
6. Visi iepriekš apstiprinātie kodeksi¹¹ būs jāpārskata un jāizvērtē atkārtoti saskaņā ar VDAR prasībām un pēc tam atkārtoti jāiesniedz apstiprināšanai saskaņā ar 40. un 41. panta prasībām un šajā dokumentā izklāstītajām procedūrām.

2 DEFINĪCIJAS

“*Akreditācija*” ir pārbaude, kurā nosaka, vai ierosinātā pārraudzības struktūra atbilst VDAR 41. pantā noteiktajām prasībām, lai varētu pārraudzīt rīcības kodeksa ievērošanu. Šo pārbaudi veic uzraudzības iestāde, kad kodekss ir iesniegts apstiprināšanai (41. panta 1. punkts). Pārraudzības struktūras akreditācija attiecas tikai uz konkrētu kodeksu¹².

---

⁷ VDAR 40. panta 1. punkts.

⁸ Sk. VDAR 40. panta 5. punktu, 55. panta 1. punktu un 122. apsvērumu.

⁹ Sk. VDAR 40. panta 1. punktu un 98. apsvērumu.

¹⁰ Sk., piemēram, VDAR 41. panta 2. punktu un 41. panta 3. punktu.

¹¹ Pirms VDAR un šīm pamatnostādnēm tos apstiprinājušas valstu datu uzraudzības iestādes vai 29. panta darba grupa.

¹² Taču pārraudzības struktūru var akreditēt vairāk nekā tikai viena kodeksa ievērošanas pārraudzībai, ja tā atbilst akreditācijas prasībām.

“Kodeksu izstrādātāji” ir apvienības vai citas struktūras, kas izstrādā un iesniedz savu kodeksu¹³, un tām ir atbilstīgs juridiskais statuss saskaņā ar kodeksu un valsts tiesību aktiem.

“KU” ir uzraudzības iestāde, kurai ir kompetence saskaņā ar VDAR 55. pantu.

“Pārraudzības struktūra” ir struktūra/komiteja vai vairākas struktūras/komitejas (kodeksu izstrādātājiem piederīgas vai nepiederīgas¹⁴), kas saskaņā ar 41. pantu veic pārraudzības funkciju, lai pārlicinātos, ka kodekss tiek ievērots.

“Attiecīgā uzraudzības iestāde” ir uzraudzības iestāde, kas atbilst VDAR 4. panta 22. punktā sniegtajai definīcijai.

“Valsts kodekss” ir kodekss, kas aptver apstrādes darbības vienā dalībvalstī.

“Starpvalstu kodekss” ir kodekss, kas aptver apstrādes darbības vairāk nekā vienā dalībvalstī.

3 KAS IR KODEKSI?

7. VDAR kodeksi ir brīvprātīgi pārskatbildības instrumenti, kuros paredzēti konkrēti datu aizsardzības noteikumi pārzīņu un apstrādātāju kategorijām. Tos var izmantot kā praktisku un efektīvu pārskatbildības instrumentu, kas sniedz sīku aprakstu par atbilstošāko juridisko un ētisko uzvedības noteikumu kopumu konkrētā nozarē. Tāpēc no datu aizsardzības viedokļa kodeksus var izmantot kā noteikumu kopumu pārziņiem un apstrādātājiem, kuri izstrādā un īsteno VDAR atbilstošas datu apstrādes darbības, praktiski īstenojot datu aizsardzības principus, kas izklāstīti Eiropas un valstu tiesību aktos.
8. Nozari pārstāvošas tirdzniecības apvienības vai struktūras var izstrādāt kodeksus, lai palīdzētu nozarei ievērot VDAR noteikumus efektīvā un iespējami rentablā veidā. Kā norādīts VDAR 40. panta 2. punktā, rīcības kodeksi var aptvert tēmas attiecībā uz
  -)] godprātīgu un pārredzamu apstrādi;
  -)] pārzīņu legītimajām interesēm konkrētos gadījumos;
  -)] personas datu vākšanu; personas datu pseidonimizāciju;
  -)] informāciju, ko sniedz fiziskām personām, un personas tiesību izmantošanu;
  -)] informāciju, ko sniedz bērniem, un bērnu aizsardzību (tostarp mehānismus vecāku atļaujas saņemšanai);
  -)] tehniskus un organizatoriskus pasākumus, tostarp datu integrētu aizsardzību un drošības pasākumus;
  -)] paziņojumus par pārkāpumiem;
  -)] datu nosūtīšanu ārpus ES vai
  -)] strīdu izšķiršanas procedūras.
9. Atceļot Datu aizsardzības direktīvu (95/46/EK), VDAR paredz specifiskākus un sīkākus noteikumus attiecībā uz kodeksiem, prasībām, kuras jāievēro, un procedūrām, kas saistītas ar apstiprinājuma saņemšanu, kā arī to reģistrēšanu, publicēšanu un izplatīšanu pēc apstiprināšanas. Minētie noteikumi apvienojumā ar šīm pamatnostādņēm palīdzēs mudināt kodeksu izstrādātājus tieši iesaistīties datu aizsardzības standartu un noteikumu izveidē to apstrādes nozarēm.

¹³ Saskaņā ar VDAR 98. apsvērumu.

¹⁴ Sk. arī 64.–67. punktu turpmāk.

10. Ir jāuzsver, ka kodeksi ir viens no vairākiem brīvprātīgiem instrumentiem VDAR piedāvātajā datu aizsardzības pārskatatbildības instrumentu klāstā, kas ietver, piemēram, datu aizsardzības ietekmes novērtējumus (DAIN)¹⁵ un sertifikāciju¹⁶. Tie ir mehānismi, kurus var izmantot, lai palīdzētu organizācijām pierādīt, ka tās ievēro VDAR¹⁷.

4 KĀDAS IR KODEKSU PRIEKŠROCĪBAS?

11. Kodeksi ir iespēja izstrādāt noteikumu kopumu, kas veicina VDAR atbilstīgu piemērošanu praktiskā, pārredzamā un iespējami rentablā veidā, ņemot vērā konkrētas nozares un/vai tās apstrādes darbību nianšes. Šajā ziņā kodeksus var izstrādāt pārziņiem un apstrādātājiem, ņemot vērā noteiktās nozarēs veiktās apstrādes specifiskās iezīmes un mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu konkrētās vajadzības¹⁸. Tiem ir potenciāls būt par īpaši svarīgu un noderīgu instrumentu gan MVU, gan mikrouzņēmumiem¹⁹, piedāvājot mehānismu, kas ļauj tiem ievērot datu aizsardzības prasības daudz rentablākā veidā.

Piemēram, mikrouzņēmumi, kuri veic līdzīgas veselības pētniecības darbības, varētu vienoties ar attiecīgo apvienību starpniecību un kopā izstrādāt kodeksu attiecībā uz to, kā tie vāc un apstrādā veselības datus, nevis mēģināt veikt tik visaptverošu datu aizsardzības analīzi paši. Kodeksi arī palīdzēs uzraudzības iestādēm, ļaujot tām labāk izprast datu apstrādes darbības konkrētā profesijā, nozarē vai citā jomā.

¹⁵ Rīcības kodeksi un sertifikācija ir brīvprātīgi pārskatatbildības instrumenti, savukārt DAIN noteiktos apstākļos būs obligāts. Plašāka informācija par citiem pārskatatbildības instrumentiem pieejama vispārīgos norādījumos Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas tīmekļa vietnē (www.edpb.europa.eu).

¹⁶ Sk. VDAR 42. pantu un Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas Pamatnostādnes 1/2018 par sertifikāciju un sertifikācijas kritēriju noteikšanu saskaņā ar VDAR 42. un 43. pantu.

¹⁷ Kodeksa ievērošana pati par sevi negarantē atbilstību VDAR vai pārziņu/apstrādātāju imunitāti pret sankcijām vai atbildību saskaņā ar VDAR.

¹⁸ Sk. VDAR 98. apsvērumu attiecībā uz 40. panta 1. punktu. Piemēram, kodekss varētu būt attiecīgi veidots, lai atbilstu ne tikai mazo un vidējo uzņēmumu, bet arī mikrouzņēmumu prasībām.

¹⁹ VDAR 40. panta 1. punktā kodeksi ir norādīti kā risinājums šādu uzņēmumu vajadzībām.

12. Kodeksi var palīdzēt pārziņiem un apstrādātājiem izpildīt VDAR prasības, reglamentējot tādas jomas kā godīgu un pārredzamu apstrādi, leģitīmās intereses, drošību, datu integrētu aizsardzību

Piemēram, apstiprinājumu var lūgt attiecībā uz noteikumu kopumu par to, kā konkrēta labdarības nozare nodrošina, ka tās apstrādes procesi ir godīgi un pārredzami. Konkrētā labdarības nozare var arī nolemt izstrādāt kodeksu, kurā ietverti un atbilstīgi īstenoti dažādi VDAR noteikumi, aptverot visas apstrādes darbības — no likumīga pamata personas datu vākšanai līdz ziņošanai par personas datu aizsardzības pārkāpumiem.

un pārziņu pienākumus. Kodeksi ir pieejami visām apstrādes nozarēm, un tos var izstrādāt tik specifiskus vai plašus, cik nepieciešams konkrētai nozarei²⁰, ar nosacījumu, ka kodekss veicina atbilstīgu un efektīvu VDAR piemērošanu²¹.

13. Kodeksus var izmantot kā zināmu kopregulējumu, un tie var samazināt pārziņu un apstrādātāju nepieciešamību dažkārt paļauties uz datu aizsardzības uzraudzības iestādēm, paredzot precīzākus norādījumus to konkrētajām apstrādes darbībām.
14. Ar kodeksiem var panākt pārziņu un apstrādātāju autonomiju un kontroli, formulējot un vienojoties par paraugprakses noteikumiem attiecīgajā nozarē. Tā var būt iespēja nostiprināt apstrādes darbību paraugpraksi konkrētās jomās. Tie var kļūt arī par būtisku resursu, ko var izmantot uzņēmumi, lai risinātu kritiskas problēmas savās apstrādes procedūrās un nodrošinātu datu aizsardzības noteikumu labāku ievērošanu.
15. Kodeksi var sniegt nepieciešamo pārliecību un juridisko drošību, paredzot praktiskus risinājumus problēmām, kas apzinātas konkrētos sektoros attiecībā uz plaši izmantotām apstrādes darbībām. Tie mudina izstrādāt vienotu un konsekventu pieeju datu apstrādes vajadzībām konkrētā nozarē.

---

²⁰ VDAR 40. panta 2. punkts attiecas uz kodeksiem, ko sagatavo "pārziņu un apstrādātāju kategoriju" pārstāvniecības organizācijas. Tādējādi praktisku apsvērumu dēļ to var attiecināt uz starpnozaru kodeksiem ar nosacījumu, ka ir izpildīti pārstāvniecības kritēriji.

²¹ Specifiskā kodeksā datu subjektiem ir pietiekami skaidri jānorāda (arī atbilstoši KUI prasībām), ka nav garantēts, ka pārziņi/apstrādātāji, kuri ievēro kodeksu, nodrošina atbilstību visiem tiesību aktiem. Atbilstoša garantija šajā gadījumā varētu būt pienācīgas pārredzamības nodrošināšana par kodeksa ierobežoto tvērumu attiecībā uz tiem, kuri ir apņēmušies ievērot kodeksu, un datu subjektiem.

16. Kodeksi var būt efektīvs instruments, ar ko veicināt datu subjektu uzticību un pārlicību. Ar tiem var risināt dažādus jautājumus, no kuriem daudzi var rasties saistībā ar sabiedrības bažām vai pat konstatētām bažām pašā nozarē, un paši par sevi tie ir instruments, ar kuru uzlabot pārredzamību fiziskām personām saistībā ar viņu personas datu apstrādi.

Piemēram, apstiprināts un sīki izstrādāts kodekss varētu mazināt bažas par attiecīgiem pasākumiem, kas attiecībā uz veselības datu apstrādi pētniecības nolūkā jāpieņem, lai veicinātu atbilstību noteikumiem, kurus piemēro konfidenciālu veselības datu apstrādei. Šādā kodeksā godīgi un pārredzami varētu tikt izklāstīti šādi aspekti:

-) attiecīgas garantijas, ko piemēro attiecībā uz informāciju, kura jāsniedz datu subjektiem;
-) attiecīgas garantijas, ko piemēro attiecībā uz datiem, kuri ievākti no trešām personām;
-) datu paziņošana un izplatīšana;
-) kritēriji, kas jāīsteno, lai nodrošinātu datu minimizēšanas principa ievērošanu;
-) specifiski drošības pasākumi;
-) atbilstīgi glabāšanas grafiki, kā arī
-) mehānismi, ar kuriem pārvaldīt datus datu subjektu tiesību īstenošanas rezultātā (saskaņā ar VDAR 32. un 89. pantu).

17. Kodeksos var arī paredzēt, ka tie ir svarīgs un noderīgs mehānisms starptautiskas nosūtīšanas situācijās. Jauni VDAR noteikumi ļauj trešām personām vienoties par to, ka tiek ievēroti apstiprināti kodeksi juridisku prasību izpildes nolūkā, lai nodrošinātu atbilstošas garantijas attiecībā uz personas datu starptautisku nosūtīšanu trešām valstīm²². Turklāt šāda veida apstiprināti kodeksi var veicināt un uzlabot aizsardzības līmeni, ko VDAR garantē plašākai starptautiskai kopienai, vienlaikus atļaujot ilgtspējīgu un tiesību normām atbilstošu personas datu starptautisku nosūtīšanu. Tos var izmantot arī kā mehānismu, ar ko tiek vairotas un veicinātas datu subjektu uzticība un pārlicība par datu apstrādi ārpus Eiropas Ekonomikas zonas²³.

18. Apstrādātāji un pārziņi var izmantot apstiprinātus kodeksus kā efektīvus pārskatatbildības instrumentus. Kā norādīts VDAR 77. apsvērumā un 24. panta 3. punktā, atbilstība apstiprinātam rīcības kodeksam cita starpā ir paredzēta kā metode, ar ko apliecināt datu pārziņa vai apstrādātāja pienākumu izpildi attiecībā uz specifiskām regulas daļām vai principiem vai regulu

²² Sk. VDAR 40. panta 2. punkta j) apakšpunktu un 40. panta 3. punktu.

²³ Kolēģija izstrādās atsevišķas pamatnostādnes, lai kodeksus būtu iespējams izmantot kā mehānismu, ar kuru veicināt starptautisku nosūtīšanu.

kopumā²⁴. Apstiprināta rīcības kodeksa ievērošana būs arī faktors, ko ņems vērā uzraudzības iestādes, izvērtējot datu apstrādes specifiskās iezīmes, piemēram, drošības aspektus²⁵, izvērtējot apstrādes ietekmi DAIN²⁶ ietvaros vai piemērojot administratīvo naudas sodu²⁷. Gadījumā, ja tiek pārkāpts kāds regulas noteikums, apstiprināta rīcības kodeksa ievērošana varētu arī noteikt to, cik visaptveroša ir uzraudzības iestādes nepieciešamība iejaukties ar efektīvu, samērīgu un atturošu administratīvo naudas sodu vai citu korektīvu pasākumu²⁸.

5 KODEKSA PROJEKTA PIENĒMAMĪBA²⁹

19. Ir jāizpilda vairāki nosacījumi, lai KUI varētu pilnīgi izvērtēt un pārskatīt kodeksu saskaņā ar VDAR 40. panta 5. punktu. To mērķis ir veicināt jebkāda kodeksa projekta efektīvu izvērtēšanu. Tiek piemēroti turpmāk aprakstītie kritēriji.

5.1 Paskaidrojums un pavaddokumenti

20. Katrā kodeksa projektā, kas tiek iesniegts apstiprināšanai, ir jāiekļauj skaidrs un kodolīgs paskaidrojums, kurā sniegta sīka informācija par kodeksa mērķi, kodeksa tvērumu³⁰ un to, kā tas veicinās regulas efektīvu piemērošanu³¹. Tas palīdzēs paātrināt procesu un rast nepieciešamo skaidrību par pieteikumu. Ja nepieciešams, pieteikumā ir jāiekļauj arī pavaddokumenti, kas pamato kodeksa projektu un paskaidrojumu³².

5.2 Pārstāvis

21. Kodekss ir jāiesniedz apvienībai/apvienību grupai vai citām struktūrām, kas pārstāv pārziņu vai apstrādātāju kategorijas (kodeksu izstrādātājus), saskaņā ar 40. panta 2. punktu. Nepilnīgs piemēru saraksts ar iespējamiem kodeksu izstrādātājiem ietvertu tirdzniecības un pārstāvniecības apvienības, nozaru organizācijas, akadēmiskas organizācijas un interešu grupas.

22. Kodeksa izstrādātājam jāpierāda KUI, ka tā ir efektīva pārstāvības struktūra un spēj izprast tās dalībnieku vajadzības un skaidri definēt apstrādes darbību vai nozari, kurai kodeksu paredzēts piemērot. Atkarībā no konkrētās nozares definīcijas un parametriem pārstāvniecību cita starpā var noteikt šādi elementi:

---

²⁴ Sk. arī VDAR 24. panta 3. punktu un 28. panta 5. punktu.

²⁵ VDAR 32. panta 3. punkts.

²⁶ VDAR 35. panta 8. punkts.

²⁷ VDAR 83. panta 2. punkta j) apakšpunkts. Ņemt vērā arī kodeksu piemērošanu attiecībā uz Pamatnostādņēm WP 253/17 par administratīvo naudas sodu piemērošanu Regulas (ES) 2016/679 piemērošanas nolūkā, kuras pieņēmusi Eiropas Datu aizsardzības kolēģija.

²⁸ *Turpat.*

²⁹ Tas attiecas arī uz visiem kodeksiem (valstu un starpvalstu), kā arī grozītiem vai papildinātiem kodeksiem.

³⁰ Var tikt ietvertas vismaz šādas kategorijas: dalībnieku identifikācija, apstrādes darbība, datu subjekti, datu veidi, jurisdikcijas, attiecīgās uzraudzības iestādes (VDAR 4. panta 22. punkts).

³¹ Šis dokuments sniedz iespēju kodeksu izstrādātājiem aprakstīt kodeksa apstiprināšanas motīvus un pamatojumu. Tā ir platforma kodeksu izstrādātājiem, kurā izklāstīt ierosināto garantiju atbilstību un pierādīt, ka ierosinātie mehānismi atbilst mērķim.

³² Piemēram, var ietvert apspriešanas kopsavilkumu, informāciju par dalībniekiem vai pētījumu, kas apliecina kodeksa nepieciešamību.

- J) potenciālo kodeksa dalībnieku skaits vai procentuālā daļa no attiecīgajiem pārziņiem vai apstrādātājiem konkrētajā nozarē;
- J) pārstāvības struktūras pieredze nozarē un ar kodeksu saistītajās apstrādes darbībās.

5.3 Apstrādes tvērums

23. Kodeksa projektam ir jābūt noteiktam tvērumam, kur skaidri un precīzi noteiktas apstrādes darbības (vai apstrādes iezīmes) personas datiem, uz kuriem tas attiecas, kā arī pārziņu vai apstrādātāju kategorijas, kuras tas reglamentē. Tas ietver apstrādes problēmas, kuras paredzēts novērst ar kodeksu, iesakot praktiskus risinājumus.

5.4 Teritoriālā piemērošanas joma

24. Kodeksa projektā ir jānorāda, vai tas ir valsts vai starpvalstu kodekss, un jāsniedz informācija par teritoriālo piemērošanas jomu, norādot visas jurisdikcijas, kurās paredzēts to piemērot. Starpvalstu kodeksos (kā arī grozītos un papildinātos starpvalstu kodeksos) ir jāiekļauj attiecīgo uzraudzības iestāžu saraksts. Atšķirība starp valstu un starpvalstu kodeksiem ir izklāstīta pamatnostādņu 1. pielikumā.

5.5 Iesniegšana KUI

25. Kodeksu izstrādātājiem ir jānodrošina, ka uzraudzības iestāde, kas izvēlēta kodeksa projekta pārskatīšanai, ir kompetenta saskaņā ar VDAR 55. pantu³³. Pamatnostādņu 2. pielikumā ir sniegta papildu informācija, kas var palīdzēt kodeksu izstrādātājiem izvēlēties KUI starpvalstu kodeksa gadījumā.

5.6 Mehānismu uzraudzība

26. Kodeksa projektā ir jāierosina mehānismi, kas ļauj uzraudzīt, vai ieinteresētās personas, kuras uzņemas to piemērot, ievēro tā nosacījumus³⁴. Tas attiecas gan uz publiskā, gan uz nepubliskā sektora kodeksiem.

5.7 Pārraudzības struktūra

27. Kodeksa projektā, kas ietver tādu privātu iestāžu vai struktūru apstrādes darbības, kuras nav publiskas, ir jābūt norādītai arī pārraudzības struktūrai un jāiekļauj mehānismi, kas ļauj attiecīgajai struktūrai pildīt tās funkcijas saskaņā ar VDAR 41. pantu³⁵. Norādītajai pārraudzības struktūrai vai struktūrām ir jābūt tādām, kas atbilst prasībām par spēju pilnīgi uzņemties savu

---

³³ Saskaņā ar VDAR 55. pantu katra uzraudzības iestāde savas dalībvalsts teritorijā ir kompetenta pildīt uzticētos uzdevumus un īstenot pilnvaras, ko tai piešķir saskaņā ar regulu. Sk. arī VDAR 122. apsvērumu.

³⁴ Sk. VDAR 40. panta 4. punktu.

³⁵ Arī kodeksā, kas attiecas uz publisko sektoru, ir jāiekļauj atbilstīgi kodeksa pārraudzības mehānismi.

pienākumu³⁶. Šajā nolūkā pārraudzības struktūrai vai struktūrām ir jāsaņem KUI akreditācija saskaņā ar VDAR 41. panta 1. punktu³⁷.

5.8 Apspriešana

28. Kodeksa projektā ir jāiekļauj informācija par to, kādā apmērā ir notikusi apspriešana. VDAR 99. apsvērumā ir norādīts, ka kodeksa izstrādes (vai grozīšanas/papildināšanas) laikā ir jāapspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp datu subjektiem, ja tas ir iespējams. Kad kodekss tiek iesniegts apstiprināšanai, kodeksa izstrādātājiem ir jāapliecina un jāpierāda, ka apspriešana ar attiecīgajām ieinteresētajām personām ir notikusi atbilstošā līmenī. Attiecīgos gadījumos tas ietver informāciju par citiem rīcības kodeksiem, kas var tikt piemēroti potenciāliem kodeksa dalībniekiem, un parāda, kā to kodekss papildina citus kodeksus. Ir jānorāda arī ar dalībniekiem, citām ieinteresētajām personām un datu subjektiem vai citām tos pārstāvošām apvienībām/struktūrām notikušās apspriešanas līmenis un būtība³⁸. Praksē apspriešana ir ļoti ieteicama ar dalībniekiem, kuri veido tās organizācijas vai struktūras daļu, kas rīkojas kā kodeksa izstrādātājs, ņemot vērā arī apstrādes darbību, kas attiecas uz šādu dalībnieku klientiem. Ja apspriešana attiecībā uz iesaistītajām un konkrētajām ieinteresētajām personām nav notikusi tāpēc, ka to nav bijis iespējams īstenot, kodeksa izstrādātājam ir jāizskaidro šī situācija.

5.9 Valsts tiesību akti

29. Kodeksu izstrādātājiem ir jāsniedz informācija par to, ka kodeksa projekts atbilst attiecīgiem valsts tiesību aktiem, jo īpaši tad, ja kodekss attiecas uz nozari, ko reglamentē īpaši noteikumi, kuri izklāstīti valsts tiesību aktos, vai ir saistīts ar apstrādes darbībām, kas ir jāizvērtē, ņemot vērā īpašas prasības un attiecīgus juridiskos pienākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

5.10 Valoda

30. Kodeksu izstrādātājiem ir jāievēro tās KUI valodas prasības, kurā tie iesniedz savu kodeksu. Parasti kodeksu iesniedz tās dalībvalsts valodā, kurā KUI atrodas³⁹. Starpvalstu kodeksa gadījumā kodekss ir jāiesniedz KUI valodā un angļu valodā⁴⁰.

5.11 KontROLSaraksts

31. Visbeidzot, to, vai kodeksa projekts tiks virzīts uz novērtējuma nākamo posmu, nosaka KUI, t. i., KUI aņņemas veikt pilnu satura novērtējumu saskaņā ar VDAR 40. un 41. pantu un turpmāk

---

³⁶ Saskaņā ar VDAR 83. panta 4. punkta c) apakšpunktu par pārkāpumiem saistībā ar pārraudzības struktūras pienākumiem piemēro administratīvo naudas sodu.

³⁷ Sk. sadaļu "Pārraudzības struktūru akreditācijas prasības" 24. lappusē turpmāk.

³⁸ Piemēram, kodeksu izstrādātāji varētu izklāstīt, kā tie ir izvērtējuši saņemtos iesniegumus pēc apspriešanas.

³⁹ Dažās dalībvalstīs var būt spēkā tiesību akti, kuros noteikts, ka kodeksa projekts ir jāiesniedz attiecīgās valsts valodā, un kodeksu izstrādātājiem ir ieteicams noskaidrot šo jautājumu attiecīgajā KUI, pirms kodeksa projekts tiek oficiāli iesniegts apstiprināšanai.

⁴⁰ Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas darba valoda saskaņā ar Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas Reglamenta 23. punktu ir angļu valoda.

izklāstītajām procedūrām. Lai izvērtētu KUI iesniegto dokumentāciju un izveidotu kodeksa projekta iesniegumu, jāizmanto 3. pielikumā aprakstītais kontrolsaraksts.

6 KODEKSU APSTIPRINĀŠANAS KRITĒRIJI

32. Kodeksu izstrādātājiem ir jāspēj parādīt, kā to kodekss veicinās VDAR atbilstīgu piemērošanu, ņemot vērā dažādu apstrādes nozaru specifiskās iezīmes, kā arī specifiskās prasības un pienākumus attiecībā uz pārziņiem vai apstrādātājiem, uz kuriem tas attiecas. Šai galvenajai prasībai ir vairāki aspekti. Kodeksu izstrādātājiem ir jāspēj pierādīt, ka to kodeksa projekts

-)] atbilst nozares vai apstrādes darbības konkrētai vajadzībai;
-)] veicina VDAR piemērošanu;
-)] norāda, kā tiks piemērota VDAR;
-)] nodrošina pietiekamas garantijas⁴¹ un
-)] nodrošina efektīvus mehānismus kodeksa ievērošanas pārraudzībai.

6.1 Atbilst konkrētai vajadzībai

33. Kodeksu izstrādātājiem ir jāpierāda nepieciešamība izveidot kodeksu. Ar kodeksu ir jārisina datu aizsardzības jautājumi, kas saistīti ar konkrētu nozari vai apstrādes darbību.

Piemēram, informācijas sistēmu nozarē patērētāju kredītriska novērtēšanai varētu tikt apzināta nepieciešamība izstrādāt kodeksu, kas nodrošina pietiekamas garantijas un mehānismus, lai garantētu, ka ievāktie dati ir aktuāli, precīzi un izmantoti tikai ar konkrētu un leģitīmu mērķi aizsargāt kredītu. Savukārt veselības pētniecības nozarē var tikt apzināta nepieciešamība izstrādāt kodeksu, kas nodrošina konsekventu pieeju, nosakot standartus, lai tiktu ievērotas VDAR noteiktās skaidras piekrišanas un saistītās pārskatbildības prasības.

34. Kodeksu izstrādātājiem vajadzētu spēt izskaidrot un izklāstīt problēmas, kuras paredzēts novērst ar kodeksu, un pamatot to, kādā veidā kodeksā piedāvātie risinājumi būs efektīvi un noderīgi ne tikai tā dalībniekiem, bet arī datu subjektiem.

6.2 Veicina VDAR efektīvu piemērošanu

35. Saskaņā ar VDAR 98. apsvērumu, lai kodekss tiktu apstiprināts, kodeksu izstrādātājiem ir jāspēj pierādīt, ka kodekss veicina VDAR efektīvu piemērošanu. Šajā ziņā kodeksā ir skaidri jānorāda

Piemēram, veidi, kā veicināt VDAR efektīvu piemērošanu, ir nozarei raksturīgu definīciju saraksta izveidošana, kā arī atbilstošs uzsvars uz tēmām, kas ir īpaši būtiskas konkrētajam sektoram. Nozares terminoloģijas izmantošana ar mērķi sīki izklāstīt VDAR prasību īstenošanu nozarē arī var uzlabot izpratni par nozares noteikumiem un tādējādi veicināt VDAR efektīvu piemērošanu. Kodeksā ir pilnīgi jāņem vērā iespējamie riski, kas saistīti ar konkrētas nozares apstrādes darbību, un attiecīgi jāpielāgo saistītie pārziņu un apstrādātāju pienākumi, ņemot vērā riskus attiecīgajā nozarē, t. i., sniedzot piemērus pieņemamiem noteikumiem saistībā ar personas datu izmantošanu tiešajā tirgvedībā. Formāta ziņā arī kodeksa saturam ir jābūt pasniegtam tādā veidā, lai tas veicinātu VDAR izpratni, praktisku izmantošanu un efektīvu piemērošanu.

⁴¹ P
sting

Pier

konkrēta nozare, kurai VDAR piemēro, un jāapzina un jārisina nozares konkrētās vajadzības⁴².

6.3 Norāda uz VDAR piemērošanu

36. Kodeksā ir jānorāda uz VDAR praktisku piemērošanu un precīzi jāatspoguļo apstrādes darbības vai nozares būtība. Tam ir jāspēj nodrošināt nepārprotamus uzlabojumus nozarē attiecībā uz datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu. Kodeksā ir jānosaka reālistiski un sasniedzami standarti visiem tā dalībniekiem un jānodrošina nepieciešamā kvalitāte un iekšējā konsekvence, lai nodrošinātu pietiekamu pievienoto vērtību⁴³. Citiem vārdiem sakot, kodeksa projektam ir jābūt attiecīgi vērstam uz konkrētām datu aizsardzības jomām⁴⁴ un problēmām konkrētajā nozarē, uz kuru tas attiecas, un jāpiedāvā pietiekami skaidri un efektīvi risinājumi šo jomu un problēmu risināšanai⁴⁵.
37. Kodeksā vajadzētu nevis vienkārši pārrakstīt VDAR⁴⁶, bet censties noteikt, kā konkrēti, praktiski un precīzi tiks piemērota VDAR. Saskaņotajiem standartiem un noteikumiem ir jābūt nepārprotamiem, konkrētiem, sasniedzamiem un izpildāmiem (pārbaudāmiem). Atsevišķu noteikumu izstrāde konkrētā jomā ir pieņemama metode, ar kuru kodekss var pievienot vērtību. Šīs prasības izpildē var palīdzēt nozarei unikālas un aktuālas terminoloģijas izmantošana un konkrētu scenāriju vai "paraugprakses"⁴⁷ piemēru izstrāde⁴⁸.
38. Plānu izklāstīšana, lai izplatītu apstiprināto kodeksu un cilvēki būtu informēti par tā pastāvēšanu un saturu, var arī palīdzēt sasniegt standartu attiecībā uz "norādi, kā tiks piemērota VDAR". Ir svarīgi, lai ar kodeksu palīdzību datu aizsardzības principiem tiktu piešķirta praktiska nozīme, kas formulēta VDAR 5. pantā. Tāpat ir svarīgi, lai kodeksos tiktu atbilstīgi ņemti vērā attiecīgi atzinumi un nostājas, kuras kolēģija publicējusi vai paudusi attiecībā uz konkrēto nozari vai apstrādes darbību⁴⁹. Piemēram, kodeksi, kuros iekļauta specifiskā attiecībā uz apstrādes darbībām, varētu veicināt arī attiecīga juridiskā pamata apzināšanu šīm apstrādes darbībām dalībvalstīs, kurās tos paredzēts piemērot.

6.4 Nodrošina pietiekamas garantijas

39. Kodeksam ir jāatbilst arī 40. panta 5. punkta prasībām. Apstiprinājums tiek sniegts tikai tad, ja tiek secināts, ka ar kodeksa projektu ir nodrošinātas pietiekamas atbilstošas garantijas⁵⁰. Kodeksu

---

⁴² Sk. VDAR 40. panta 1. punktu.

⁴³ Šis standarts pirmo reizi tika piemērots ar WP 13 DG XV D/5004/98, ko pieņēma 1998. gada 10. septembrī.

⁴⁴ Piemēram, tām, kas uzskaitītas VDAR 40. panta 2. punktā.

⁴⁵ Šī prasība atspoguļo 29. panta darba grupas iepriekšējo nostāju, kas izklāstīta Kodeksu darba dokumentā WP 13 DG XV D/5004/98, kas pieņemts 1998. gada 10. septembrī.

⁴⁶ Datu aizsardzības tiesību aktu pārrakstīšana bija raksturīga neveiksmīgiem kodeksu projektiem, kas tika iesniegti apstiprināšanai 29. panta darba grupai.

⁴⁷ Un "nepieņemamas prakses".

⁴⁸ Ja iespējams, ir jāizvairās no tā, ka kodekss ir pārlietu juridisks.

⁴⁹ Tajos arī pilnīgi jāņem vērā valstu un Eiropas tiesu judikatūra.

⁵⁰ Sk. VDAR 98. apsvērumu.

izstrādātājiem ir atbilstīgi jāapliecina KUI, ka to kodeksā ir iekļautas atbilstošas un efektīvas garantijas, lai samazinātu risku saistībā ar datu apstrādi un fizisku personu tiesībām un brīvībām⁵¹. Kodeksu izstrādātājiem ir jāsniedz skaidri pierādījumi tam, ka kodekss atbilst šīm prasībām.

Piemēram, ja tiek veiktas tādas "augsta riska" apstrādes darbības kā bērnu vai veselības datu apjomīga apstrāde, profilēšana vai sistemātiska pārraudzība, tiek gaidīts, ka kodeksā tiks iekļautas stingrākas prasības attiecībā uz pārziņiem un apstrādātājiem, atspoguļojot pienācīgu aizsardzības līmeni. Turklāt kodeksu izstrādātājiem varētu būt lietderīgi izmantot plašāku apspriešanu saskaņā ar VDAR 99. apsvērumu, lai pamatotu kodeksu, kas attiecas uz apstrādi šādās augsta riska jomās.

6.5 Paredz mehānismus, kas nodrošina efektīvu uzraudzību

40. Saskaņā ar VDAR 40. panta 4. punktu ar kodeksu ir jāievieš piemēroti mehānismi, lai nodrošinātu, ka šie noteikumi tiek atbilstīgi pārraudzīti un tiek īstenoti jēgpilni izpildes pasākumi, lai garantētu pilnīgu atbilstību. Kodeksā ir īpaši jāparedz un jāierosina struktūras un procedūras, kas nodrošina pārskaidrību efektīvu pārraudzību un novēršanu. Kodeksa projektā ir jānorāda arī atbilstīga struktūra, kuras rīcībā ir mehānismi, kas ļauj šai struktūrai nodrošināt efektīvu kodeksa ieviešanas pārraudzību. Šie mehānismi var būt regulāras revīzijas un ziņošanas prasības, skaidras un pārredzamas sūdzību izskatīšanas un strīdu izšķiršanas procedūras, konkrētas sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi kodeksa pārskaidrības gadījumā, kā arī politika ziņošanai par tā noteikumu pārkāpumiem.
41. Kodeksa projektā ir jābūt iekļautai pārraudzības struktūrai, ja tas attiecas uz apstrādi, ko veic iestādes un struktūras, kas nav publiskas. Būtībā ar kodeksu ir ne tikai jānosaka noteikumu saturs, ko piemēro minētajai nozares apstrādes darbībai, bet arī jāīsteno pārraudzības mehānismi, kas nodrošina šo noteikumu efektīvu piemērošanu. Kodeksa priekšlikumā var veiksmīgi ierosināt dažādus pārraudzības mehānismus, ja ir vairākas pārraudzības struktūras, kas veic efektīvu uzraudzību. Taču visiem ierosinātajiem pārraudzības mehānismiem attiecībā uz atbilstīgas pārraudzības nodrošināšanu ir jābūt skaidriem, piemērotiem, sasniedzamiem, efektīviem un īstenojamiem (pārbaudāmiem). Kodeksu izstrādātājiem ir jāizklāsta pamatojums un jāpierāda, kāpēc to pārraudzības priekšlikumi ir atbilstīgi un praktiski īstenojami⁵².

⁵¹ Garantijas var piemērot arī pārraudzības struktūrām un to spējai efektīvi pildīt savu funkciju.

⁵² 29. panta darba grupas dokuments "Judging industry self-regulation: when does it make a meaningful contribution to the level of data protection in a third country?" ("Nozares pašregulējuma novērtējums: kad tas sniedz jēgpilnu ieguldījumu attiecībā uz datu aizsardzības līmeni trešā valstī?") WP7, kas pieņemts 1998. gada 14. janvārī, arī ir informatīvs dokuments, kurā sniegts plašāks ieskats attiecībā uz kodeksa vērtības noteikšanu un vispārējiem principiem, lai tas būtu efektīvs. Izstrādājot kodeksu, ieteicams ņemt vērā arī šo dokumentu (attiecināmos gadījumos).

7 IESNIEGŠANA, PIENĒMAMĪBA UN APSTIPRINĀŠANA⁵³ (VALSTS KODEKSS)

7.1 Iesniegšana

42. Kodeksu izstrādātājiem oficiāli jāiesniedz kodeksa projekts KUI elektroniskā vai rakstiskā (izdrukas / cietās kopijas) formātā⁵⁴. KUI vērsīsies pie kodeksa izstrādātājiem, apstiprinot iesnieguma saņemšanu, un veiks pārskatīšanu attiecībā uz to, vai kodeksa projekts atbilst iepriekš izklāstītajiem atbilstības kritērijiem⁵⁵, pirms tiks veikts visaptverošs tā satura novērtējums.

7.2 Kodeksa pieņemamība

43. Ja kodeksa projekts netiek pieņemts, pamatojoties uz neizpildītiem atbilstības kritērijiem⁵⁶, KUI atbild kodeksa izstrādātājam rakstiski, izklāstot lēmuma pamatojumu. Pamatojoties uz to, process tiek izbeigts, un kodeksa izstrādātājam ir jāiesniedz jauns pieteikums⁵⁷.

44. Ja kodeksa projekts atbilst iepriekš izklāstītajiem kritērijiem, KUI jāsniedz kodeksa izstrādātājam rakstiska atbilde, apstiprinot virzišanu uz procesa nākamo posmu, un jāizvērtē kodeksa projekta saturs saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām.

7.3 Apstiprināšana

45. Ja vien valsts tiesību aktos nav noteikts konkrēts termiņš, KUI saprātīgā termiņā ir jāizstrādā atzinums un regulāri jāinformē kodeksa izstrādātājs par procesa norisi un paredzamajiem termiņiem. Atzinumā ir jāizklāsta lēmuma pamatojums, ņemot vērā iepriekš aprakstītos apstiprināšanas kritērijus⁵⁸.

46. Ja KUI lēmums ir noraidīt apstiprinājumu, process tiek izbeigts, un kodeksa izstrādātājam ir jāizvērtē atzinumā izklāstītie konstatējumi un, pamatojoties uz to, jāpārskata kodeksa projekts. Kodeksa izstrādātājam arī vēlāk atkārtoti oficiāli jāiesniedz atjaunināts kodeksa projekts, ja tas to vēlas.

---

⁵³ Tostarp iepriekš apstiprinātu kodeksu grozīšana un papildināšana.

⁵⁴ Protams, dalībniekiem, uz kuriem kodekss attiecas, šī iestāde ir valsts uzraudzības iestāde. Ir arī svarīgi, lai kodeksu izstrādātāji skaidri norādītu KUI, ka tie oficiāli iesniedz kodeksa projektu apstiprināšanai, kā arī skaidri norādītu kodeksa jurisdikcijas tvērumu. Skatīt arī 1. pielikumu attiecībā uz atšķirību starp valstu un starpvalstu kodeksiem.

⁵⁵ Sk. arī kontrolsarakstu 3. pielikumā.

⁵⁶ *Turpat.*

⁵⁷ Jānorāda, ka atteikums šajā apstiprināšanas procesa posmā, visticamāk, ir pamatots ar vispārīgiem vai procesuāliem priekšnosacījumiem, nevis būtiskiem vai galvenajiem jautājumiem, kas saistīti ar kodeksa projekta noteikumiem.

⁵⁸ Tādā veidā KUI var sniegt kodeksu izstrādātājiem vērtīgu atgriezenisko saiti, ja vēlāk tie vēlas pārskatīt, grozīt vai atkārtoti iesniegt kodeksa priekšlikumu.

47. Ja KUI apstiprina kodeksa projektu, tai ir jāreģistrē un jāpublicē šis kodekss (tās tīmekļa vietnē un/vai izmantojot citas atbilstīgas komunikācijas metodes)⁵⁹. Saskaņā ar 40. panta 11. punktu kolēģijai arī jāpadara apstiprinātie kodeksi publiski pieejami.

8 IESNIEGŠANA, PIENĒMAMĪBA UN APSTIPRINĀŠANA⁶⁰ (STARPVALSTU KODEKSS)

8.1 Iesniegšana

48. Kodeksu izstrādātājiem ir oficiāli jāiesniedz kodeksa projekts elektroniskā vai rakstiskā formātā KUI, kas ir galvenā iestāde, kura atbildīga par kodeksa apstiprināšanu⁶¹. KUI vērsīsies pie kodeksa izstrādātājiem, apstiprinot dokumentācijas saņemšanu, un veiks pārskatīšanu attiecībā uz to, vai kodeksa projekts atbilst iepriekš izklāstītajām prasībām⁶², pirms tiks veikts visaptverošs tā satura novērtējums. KUI nekavējoties informēs visas citas uzraudzības iestādes par kodeksa iesniegšanu un sniegs būtisku informāciju, kas nodrošinās vienkāršu identificēšanu un atpazīšanu. Nosūtot atbildi, visām uzraudzības iestādēm ir jāapstiprina, vai tās ir attiecīgās uzraudzības iestādes saskaņā ar VDAR 4. panta 22. punkta a) un b) apakšpunktu⁶³.

8.2 Kodeksa pieņemamība

49. Ja kodeksa projekts netiek pieņemts, pamatojoties uz neizpildītiem atbilstības kritērijiem, kas izklāstīti iepriekš, KUI rakstiski izklāsta kodeksa izstrādātājam lēmuma pamatojumu. Pamatojoties uz to, process tiek izbeigts, un kodeksa izstrādātājam ir jāiesniedz jauns pieteikums⁶⁴. KUI arī izdod paziņojumu, informējot par savu lēmumu visas attiecīgās uzraudzības iestādes.

50. Ja KUI pieņem kodeksa projektu, pamatojoties uz atbilstības kritēriju izpildi, KUI sniedz kodeksa izstrādātājam rakstisku apstiprinājumu par virzību uz procesa nākamo posmu un izvērtē kodeksa projekta saturu. Pamatojoties uz to, tiek sākota neoficiāla sadarbības procedūra, lai izvērtētu kodeksu tā apstiprināšanai.

8.3 Sadarbība

51. KUI izdod paziņojumu, lai informētu visas uzraudzības iestādes⁶⁵ par savu lēmumu, apzinot attiecīgās uzraudzības iestādes, un lūdz brīvprātīgi pieteikties ne vairāk kā divus papildu

---

⁵⁹ Saskaņā ar VDAR 40. panta 6. punktu.

⁶⁰ Tostarp iepriekš apstiprinātu kodeksu grozīšana un papildināšana.

⁶¹ Tas jāaplūko turpmāk izklāstītās procedūras kontekstā.

⁶² Sk. arī kontrolsarakstu 3. pielikumā.

⁶³ Tas ir svarīgi, jo ir paredzēts, ka kodeksa projekta papildu pārskatītāji ir uzraudzības iestādes, uz kurām attiecas personas datu apstrāde, jo pārzinis vai apstrādātājs tiek noteikts tās dalībvalsts teritorijā, kurā attiecīgā uzraudzības iestāde atrodas, vai arī tāpēc, ka "apstrāde būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt datu subjektus, kas dzīvo minētās uzraudzības iestādes dalībvalstī".

⁶⁴ Jānorāda, ka atteikums šajā apstiprināšanas procesa posmā, visticamāk, ir pamatots ar vispārīgiem vai procesuāliem priekšnosacījumiem, nevis būtiskiem vai galvenajiem jautājumiem, kas saistīti ar kodeksa projekta noteikumiem.

⁶⁵ Attiecīgajām uzraudzības iestādēm ir jābūt identificējamām pēc kodeksa projekta darbības jomas.

pārskatītājus, lai tie palīdzētu izvērtēt kodeksa projektu pēc būtības. Papildu pārskatītāji tiek iecelti pieteikšanās kārtībā⁶⁶. Papildu pārskatītāju uzdevums ir palīdzēt KUI izvērtēt kodeksa projektu. Kad papildu pārskatītāji ir apstiprināti, trīsdesmit dienu laikā pēc to apstiprināšanas papildu apstiprinātāju statusā no tiem ir jāsaņem komentāri par kodeksa saturu. Šos komentārus izvērtē KUI, lemjot par kodeksa apstiprināšanu. Saskaņā ar VDAR 40. panta 7. punktu KUI pieņem gala lēmumu par to, vai lēmuma projekts ir jāiesniedz kolēģijai atbilstīgi VDAR 63. un 64. pantam⁶⁷.

52. KUI mērķim vajadzētu būt pieņemt lēmumu saprātīgā termiņā, un tai ir regulāri jāinformē kodeksu izstrādātāji par procesa gaitu un paredzamajiem termiņiem. Tai ir jāizklāsta sava lēmuma (noraidīt vai apstiprināt kodeksu) pamatojums, ņemot vērā vispārējos apstiprināšanas principus, un laikus jāpaziņo lēmums kodeksu izstrādātājiem.

8.4 Atteikums

53. Ja KUI lēmums ir noraidīt kodeksa projekta nodošanu kolēģijai, process tiek izbeigts, un kodeksa izstrādātājam ir jāizanalizē lēmumā izklāstītie konstatējumi un jāapsver iespēja pārskatīt kodeksa projektu. Kodeksa izstrādātājam arī vēlāk atkārtoti oficiāli jāiesniedz atjaunināts kodeksa projekts, ja tas to vēlas. KUI arī jāinformē visas attiecīgās uzraudzības iestādes par savu nostāju un kodeksa noraidīšanas iemesliem.

8.5 Sagatavošanās iesniegšanai kolēģijā

54. Ja KUI mērķis ir apstiprināt kodeksa projektu, pirms tā iesniegšanas Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai KUI izplata apstiprinājuma projektu visām attiecīgajām uzraudzības iestādēm. Visām attiecīgajām uzraudzības iestādēm ir 30 dienas laika, lai atbildētu, un ar jebkuru būtisku jautājumu var vērsties Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā, lai to apspriestu. Ja attiecīgās uzraudzības iestādes neatbild, kodekss tiek virzīts uz procesa nākamo posmu.

8.6 Kolēģija

55. Ja tiek nolemts nodot jautājumu kolēģijai saskaņā ar VDAR 40. panta 7. punktu, KUI paziņo šo lēmumu visām uzraudzības iestādēm, ievērojot konsekvences mehānismu procedūru⁶⁸. KUI arī nodod jautājumu kolēģijai saskaņā ar tās reglamentu un VDAR 40. panta 7. punktu.

56. Saskaņā ar 64. pantu kolēģija izdod atzinumu attiecībā uz VDAR 40. panta 7. punktā izklāstītajiem jautājumiem⁶⁹. Kolēģijai un KUI piemēro reglamentu kopā ar 64. panta noteikumiem, kad tiek veikts novērtējums un paziņots lēmums par starpvalstu kodeksu apstiprināšanu.

---

⁶⁶ Šis lūgums ir spēkā desmit darbdienu laikā. Kamēr tiek apzināti papildu pārskatītāji, KUI veic izvērtējumu. Parasti KUI konsultējas ar diviem papildu pārskatītājiem, ja kodekss attiecas uz 14 vai vairāk dalībvalstīm. Ja šis skaits ir mazāks, atkarībā no konkrētā gadījuma ir iespējams noteikt vienu vai divus papildu pārskatītājus.

⁶⁷ Tas var notikt tikai tad, ja KUI mērķis ir apstiprināt kodeksa projektu. Sk. 40. panta 7. punktu un 64. panta 1. punktu.

⁶⁸ Sk. VDAR 64. panta 4. punktu, saskaņā ar kuru KUI lēmumā ir jāiekļauj arī citu attiecīgo uzraudzības iestāžu viedokļi.

⁶⁹ Sk. kolēģijas uzdevumu saskaņā ar VDAR 70. panta 1. punkta x) apakšpunktu.

8.7 Apstiprināšana

57. Kolēģijas apstiprinājums tiek paziņots KUI saskaņā ar VDAR 64. panta 5. punktu, un KUI pārziņā ir noteikt, vai tā nemainīs vai grozīs savu lēmuma projektu saskaņā ar 40. panta 5. punktu⁷⁰. Kolēģijas atzinumu var arī iesniegt Komisijai saskaņā ar 40. panta 8. punktu, un saskaņā ar 40. panta 11. punktu kolēģija apkopo visus apstiprinātos starpvalstu kodeksus un padara tos publiski pieejamus.

9 IESAISTE

58. Ir svarīgi norādīt, ka novērtēšanas procesu nevajadzētu izmantot kā iespēju turpināt apspriest ar KUI iesniegtā kodeksa noteikumus. KUI uzdevums saskaņā ar 40. panta 5. punktu ir sniegt atzinumu par to, vai kodeksa projekts atbilst VDAR⁷¹. KUI un kodeksu izstrādātāju saziņa šajā procesa posmā ir galvenokārt paredzēta precizēšanas nolūkā un lai palīdzētu veikt novērtējumu saskaņā ar 40. un 41. pantu. Tiek sagaidīts, ka kodeksu izstrādātāji attiecīgi sadarbosies ar uzraudzības iestādēm, pirms kodeksa projekts tiks iesniegts apstiprināšanai. Būtībā procesa apstiprināšanas posmā kodeksu izstrādātājiem nevajadzētu ierosināt konkrētu kodeksa projekta noteikumu apspriešanu, kā arī nevajadzētu atļaut paplašinātu novērtējumu, nepārtraukti iesniedzot KUI grozījumus. Ir arī svarīgi, lai kodeksu izstrādātāji varētu sniegt atbildes uz precizējošiem jautājumiem saistībā ar kodeksa projektu un varētu to izdarīt saprātīgā termiņā. Ir būtiski, lai kodeksu izstrādātāji būtu gatavi un organizēti, lai varētu efektīvi atbildēt uz informācijas pieprasījumiem. KUI ir ieteicams paredzēt vienotu un tam īpaši paredzētu kontaktpunktu. KUI pārziņā ir izvērtēt, vai tai ir nepieciešama papildu informācija, pirms tiek pieņemts lēmums par kodeksa projektu, un tā pēc saviem ieskatiem var arī noteikt veidu, kādā notiek iesaistīto pušu saziņa. Nepārtrauktības nolūkā KUI arī saglabā savu statusu kā galvenais kontaktpunkts visa apstiprināšanas procesa laikā starpvalstu kodeksu gadījumā.

10 KOMISIJAS PIENĀKUMI

59. Komisija, pieņemot īstenošanas aktus, var nolemt, ka apstiprināts starpvalstu kodekss ir vispārēji piemērojams Savienībā, tādā gadījumā nodrošinot atbilstīgu publicitāti⁷².

11 KODEKSA PĀRRAUDZĪBA

60. Lai kodekss (valsts vai starpvalstu) tiktu apstiprināts, kodeksa ietvaros ir jāidentificē pārraudzības struktūra (vai struktūras), kas attiecībā uz spēju efektīvi pārraudzīt kodeksu jāakreditē KUI⁷³. KUI

---

⁷⁰ Sk. 64. panta 7. punktu un procedūras, kas izmantojamas, ja KUI nepiekrīt kolēģijas atzinumam saskaņā ar 64. panta 8. punktu.

⁷¹ KUI var arī sniegt kodeksu izstrādātājiem konsultācijas un attiecīgos gadījumos ieteikumus par kodeksa projekta saturu un formātu.

⁷² Sk. 40. panta 9. punktu un 40. panta 10. punktu. Šāds lēmums arī ļauj pārziņiem un apstrādātājiem, kuriem nepiemēro VDAR, uzņemties saistošas un izpildāmas saistības attiecībā uz apstiprināto kodeksu (sk. 40. panta 3. punktu). Tas ļaus nosūtīt datus uz trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, pamatojoties uz to, ka ir ieviestas atbilstošas garantijas un datu subjektiem ir pieejami efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi (sk. arī 46. panta 1. punktu un 46. panta 2. punkta e) apakšpunktu).

iesniedz pārraudzības struktūras akreditācijas prasību projektu kolēģijai, ievērojot konsekvences mehānismu, kas aprakstīts VDAR 63. pantā. Kad kolēģija ir apstiprinājusi prasības, KUI var tās piemērot, lai akreditētu pārraudzības struktūru.

61. VDAR nav definēts termins “akreditācija”. Taču VDAR 41. panta 2. punktā ir izklāstītas vispārīgas prasības attiecībā uz pārraudzības struktūras akreditāciju. Ir vairākas prasības, kas jāievēro, lai KUI akreditētu pārraudzības struktūru. Lai iegūtu akreditāciju, kodeksu izstrādātājiem ir jāizskaidro un jāparāda, kā to piedāvātā pārraudzības struktūra atbilst prasībām, kas izklāstītas 41. panta 2. punktā.
62. Attiecībā uz pārraudzības struktūras veidu un struktūru, kas akreditējama saskaņā ar 41. pantu, VDAR nodrošina elastīgumu. Kodeksu izstrādātāji var nolemt izmantot ārējas vai iekšējas pārraudzības struktūras ar nosacījumu, ka abos gadījumos attiecīgā struktūra atbilst 41. panta 2. punktā minētajām akreditācijas prasībām, kas izklāstītas turpmāk kā astoņas prasības.

12 PĀRRAUDZĪBAS STRUKTŪRU AKREDITĀCIJAS PRASĪBAS

12.1 Neatkarība

63. Kodeksu izstrādātājiem ir jāapliecina, ka attiecīgā struktūra ir atbilstoši neatkarīga objektivitātes ziņā attiecībā uz kodeksa dalībniekiem un profesiju, nozari vai jomu, kurai kodeksu piemēro. Neatkarību var pierādīt dažādās jomās, piemēram, ar pārraudzības struktūras finansējumu, ieceltajiem dalībniekiem/darbiniekiem, lēmumu pieņemšanas procesu un vispārīgi attiecībā uz tās organizatorisko struktūru. Šie aspekti ir sīkāk aprakstīti turpmāk.
64. Ir divi galvenie pārraudzības modeļi, kurus kodeksu izstrādātāji var izmantot, lai izpildītu prasības attiecībā uz pārraudzības struktūru: ārēja un iekšēja pārraudzības struktūra. Šajos divos pārraudzības pieeju veidos pastāv zināma elastība, un ir iespējams ierosināt dažādas versijas, kas atbilst kodeksa kontekstam. Iekšējās pārraudzības struktūru piemēri varētu būt *ad hoc* iekšējā komiteja vai atsevišķa, neatkarīga kodeksa izstrādātāja organizācijas nodaļa. Kodeksu izstrādātājiem ir jāizskaidro riska pārvaldības pieeja attiecībā uz struktūras objektivitāti un neatkarību.
65. Piemēram, ja tiek ierosināta iekšēja pārraudzības struktūra, personālam un vadībai, pārskatatbildībai un funkcijām ir jāatšķiras no citām organizācijas struktūrvienībām. To var panākt dažādos veidos, piemēram, izmantojot efektīvus organizatoriskos un informācijas ierobežojumus un dažādas ziņošanas pārvaldības struktūras apvienībai un pārraudzības struktūrai. Tāpat kā datu aizsardzības speciālistam, pārraudzības struktūrai ir jāspēj rīkoties neatkarīgi no norādījumiem, un tā ir pasargāta no jebkāda veida sankcijām vai ietekmes (tiešas vai netiešas) tās uzdevumu izpildes rezultātā.
66. Neatkarība var nozīmēt, ka ārējam padomniekam vai citai personai, kas piedalījies rīcības kodeksa izstrādē, ir nepieciešams pierādīt, ka ir paredzētas atbilstošas garantijas, lai pietiekami

---

⁷³ VDAR 41. panta 1. punkts. Jāņem vērā arī, ka 41. pants neattiecas uz publiskām iestādēm un struktūrām.

mazinātu neatkarības vai interešu konflikta risku. Pārraudzības struktūrai ir jāsniedz pierādījumi par to, ka mehānismi, ar kuriem pienācīgi apzināt un mazināt šādus riskus, ir atbilstoši⁷⁴. Pārraudzības struktūrai ir pastāvīgi jāapzina savas objektivitātes riski, piemēram, saistībā ar tās darbībām vai attiecībām. Ja tiek konstatēts objektivitātes risks, pārraudzības struktūrai ir jāparāda, kā tā novērš vai samazina šādu risku un izmanto atbilstošu mehānismu objektivitātes nodrošināšanai.

67. Neatkarību var pierādīt, arī apliecinot pilnīgu autonomiju attiecībā uz budžeta un citu resursu pārvaldību, jo īpaši gadījumos, kad pārraudzības struktūra ir iekšēja. Pārraudzības struktūrai ir arī jāspēj rīkoties neatkarīgi, nosakot un piemērojot sankcijas pārzinim vai apstrādātājam, kurš ievēro kodeksu. Būtībā, īstenojot savus uzdevumus un pilnvaras, struktūrai — gan iekšējai, gan ārējai — ir jāspēj rīkoties neatkarīgi no kodeksa izstrādātājiem un dalībniekiem kodeksa darbības ietvaros.

12.2 Interesešu konflikts⁷⁵

68. Ir jāpierāda, ka pārraudzības struktūras uzdevumu un pienākumu pildīšana nerada interešu konfliktu. Kodeksu izstrādātājiem ir jāpierāda, ka ierosinātā pārraudzības struktūra atturēsies no jebkādas rīcības, kas neatbilst tās uzdevumiem un pienākumiem, un ka ir paredzētas garantijas, lai nodrošinātu, ka tā neveiks darbības, kas nav saderīgas ar tās pienākumiem. Pārraudzības struktūrai ir arī jā saglabā neatkarība no tiešas un netiešas ārējas ietekmes, un tā nedrīkst lūgt vai pieņemt norādījumus no jebkādas personas, organizācijas vai apvienības. Struktūrai ir nepieciešams atsevišķs personāls, ko iecēlusi pati struktūra vai cita ar kodeksu nesaistīta struktūra, un tam ir jāpilda tikai šo struktūru norādījumi. Iekšējās pārraudzības struktūras gadījumā tā ir jā aizsargā pret jebkādam kodeksa izstrādātāja vai citu attiecīgu struktūru⁷⁶ vai kodeksa dalībnieku sankcijām vai ietekmes (tiešas vai netiešas) tās uzdevumu pildīšanas rezultātā.

12.3 Īpašas zināšanas

69. Kodeksu izstrādātājiem ir jāspēj pierādīt, ka pārraudzības struktūrai ir nepieciešamais īpašu zināšanu līmenis, lai efektīvi pildītu savu funkciju. Iesniegumā ir jāiekļauj informācija par struktūras zināšanām un pieredzi attiecībā uz datu aizsardzības tiesību aktiem, kā arī konkrēto nozari vai apstrādes darbību. Šo prasību var palīdzēt izpildīt, piemēram, spēja apliecināt iepriekšēju pieredzi konkrētas nozares pārraudzības darbā. Turklāt par priekšrocību tiek uzskatīta padziļināta izpratne par datu aizsardzības jautājumiem un īpašas zināšanas par konkrētajām apstrādes darbībām, uz kurām kodekss attiecas. Arī ierosinātās pārraudzības struktūras personālam būtu nepieciešama pieredze un apmācība atbilstības pārraudzībā, piemēram, revīzijas, pārraudzības vai kvalitātes nodrošināšanas jomā.

12.4 Izstrādātas procedūras un struktūras

---

⁷⁴ Izmantojamā pieeja ir atkarīga no kodeksa konteksta. Var pietikt, piemēram, ar priekšlikumu, kurā ir atbilstīgi nošķirti pienākumi, ja pārraudzības struktūras personāls nav izstrādājis, izmēģinājis vai testējis kodeksu.

⁷⁵ Darbības neatkarība, t. i., spēja rīkoties autonomi.

⁷⁶ Struktūras, kas pārstāv pārziņu vai apstrādātāju kategorijas.

70. Pārraudzības struktūrai ir nepieciešamas arī atbilstošas pārvaldības struktūras un procedūras, kas ļauj adekvāti

-) izvērtēt pārziņu un apstrādātāju atbilstību attiecībā uz kodeksa piemērošanu;
-) pārraudzīt tā noteikumu ievērošanu, kā arī
-) pārskatīt kodeksa darbību.

71. Ir jāizstrādā visaptverošas pārbaudes procedūras, ar kurām adekvāti izvērtēt pārziņu un apstrādātāju atbilstību attiecībā uz apņemšanos ievērot kodeksu un tā ievērošanu. Tai arī jānodrošina, ka pārziņi un apstrādātāji var ievērot kodeksa noteikumus.

72. Ir nepieciešamas procedūras un struktūras aktīvai un efektīvai kodeksa dalībnieku darbības atbilstības pārraudzībai. Tas var ietvert izlases veida vai iepriekš nepaziņotas revīzijas, ikgadējas pārbaudes, regulāru ziņošanu un aptauju izmantošanu⁷⁷. Pārraudzības procedūras var izstrādāt dažādos veidos, ja vien tajās ir ņemti vērā tādi faktori kā riski, ko rada datu apstrāde kodeksa darbības ietvaros, saņemtās sūdzības vai specifiski incidenti un kodeksa dalībnieku skaits u. c. Var apsvērt, vai jāpublicē revīzijas ziņojumi, kā arī atzinumi no pārziņu un apstrādātāju periodiskajiem ziņojumiem kodeksa darbības ietvaros.

73. Kodeksu izstrādātājiem arī jāpierāda, ka ierosinātajai pārraudzības struktūrai ir atbilstoši resursi un darbaspēks, lai tā varētu pienācīgi pildīt savus uzdevumus. Resursiem ir jābūt proporcionāliem paredzamajam kodeksa dalībnieku skaitam un lielumam, kā arī attiecīgās datu apstrādes risku sarežģītībai un pakāpei.

12.5 Pārredzama sūdzību izskatīšana

74. Pārraudzības struktūrai ir jāizstrādā efektīvas procedūras un struktūras sūdzību izskatīšanai objektīvā un pārredzamā veidā. Tai ir nepieciešams publiski pieejams sūdzību izskatīšanas process ar pietiekamu resursu daudzumu, lai pārvaldītu sūdzības un nodrošinātu, ka struktūras lēmumi ir publiski pieejami.

Piemēram, sūdzību izskatīšanas procedūras apliecinājums var būt aprakstīts sūdzību saņemšanas, izvērtēšanas, reģistrēšanas un atrisināšanas process. To var izklāstīt publiski pieejamos norādījumos attiecībā uz kodeksu, lai sūdzības iesniedzējs varētu saprast sūdzību procesu un sekot tam līdz. Turklāt šādu procesu neatkarību var veicināt atsevišķs pārraudzības struktūras personāls un vadības funkcijas.

75. Pārraudzības struktūrām nepieciešamas arī efektīvas procedūras, lai nodrošinātu, ka pārziņi vai apstrādātāji ievēro kodeksu. Piemērs var būt pilnvaru piešķiršana pārraudzības struktūrai izslēgt

⁷⁷ Tas var arī palīdzēt novērst situāciju, kurā daži dalībnieki tiek uzraudzīti nepārtraukti, bet daži netiek uzraudzīti vispār.

pārzini vai apstrādātāju no kodeksa, ja tas rīkojas neatbilstoši kodeksa noteikumiem (t. i., korektīvi pasākumi).

76. Ja kodeksa loceklis pārkāpj kodeksa noteikumus, pārraudzības struktūras pienākums ir nekavējoties atbilstoši rīkoties. Atbilstošu korektīvu pasākumu mērķis ir novērst pārkāpumu un izvairīties no tā atkārtošanas nākotnē. Šādas korektīvās darbības un sankcijas var ietvert dažādus pasākumus, piemēram, apmācību, brīdinājuma izteikšanu, ziņošanu dalībnieka valdei, oficiālu paziņojumu, kurā pieprasīts noteiktā termiņā īstenot noteiktas darbības, dalībnieka pagaidu izslēgšanu no kodeksa, līdz tiek veikta korektīva darbība, kā arī dalībnieka galīgu izslēgšanu no kodeksa. Pārraudzības struktūra var publicēt šos pasākumus, jo īpaši tad, ja ir konstatēts būtisks kodeksa noteikumu pārkāpums.
77. Ja nepieciešams, pārraudzības struktūrai ir jāspēj informēt kodeksa locekli, kodeksa izstrādātāju, KUI un visas attiecīgās uzraudzības iestādes par īstenotajiem pasākumiem un to pamatojumu bez nepamatotas kavēšanās⁷⁸. Turklāt gadījumā, ja attiecībā uz starpvalstu kodeksa locekli ir iespējams identificēt vadošo uzraudzības iestādi (VUI)⁷⁹, pārraudzības struktūrai par savām darbībām ir attiecīgi jāinformē arī VUI.

12.6 Saziņa ar kompetento uzraudzības iestādi

78. Ierosinātajai pārraudzības struktūrai ir jānodrošina efektīva saziņa ar KUI un citām uzraudzības iestādēm par jebkādam pārraudzības struktūras veiktām darbībām attiecībā uz kodeksu. Tas var ietvert lēmumus par darbībām, kas veiktas, ja kāds kodeksa loceklis nav ievērojis kodeksu, periodiskus ziņojumus par kodeksu vai kodeksa revīzijas secinājumu pārskatu⁸⁰.
79. Papildus tai ir jānodrošina, ka uzraudzības iestādei netiek nodarīts kaitējums un tā netiek ierobežota. Piemēram, kodekss, kurā noteikts, ka tā dalībnieki var vienpusēji apstiprināt, atcelt vai apturēt pārraudzības struktūru bez jebkāda paziņojuma un vienošanās ar KUI, ir pretrunā VDAR 41. panta 5. punktam.

12.7 Pārskatīšanas mehānismi

80. Kodeksā ir jāparedz atbilstoši pārskatīšanas mehānismi, lai nodrošinātu, ka kodekss saglabā aktualitāti un turpina veicināt VDAR atbilstīgu piemērošanu. Pārskatīšanas mehānismi ir jāievieš arī tāpēc, lai pielāgotos izmaiņām tiesību aktu piemērošanā un interpretācijā vai arī jaunu tehnoloģiju attīstībai, kas var ietekmēt datu apstrādi, ko veic tā dalībnieki, vai kodeksa noteikumus.

12.8 Juridiskais statuss

81. Ierosinātajai pārraudzības struktūrai (gan iekšējai, gan ārējai) un saistītām pārvaldības struktūrām ir jābūt formulētām tādā veidā, lai kodeksu izstrādātāji varētu apliecināt, ka pārraudzības

---

⁷⁸ Ja pārraudzību veic struktūra, kas neietilpst apvienībā/struktūrā, kas iesniedz rīcības kodeksu, ir jāinformē arī kodeksa izstrādātājs.

⁷⁹ Saskaņā ar VDAR 56. pantu.

⁸⁰ Skatīt 41. panta 4. punktu.

struktūrai ir atbilstošs statuss, lai tā varētu pildīt savus uzdevumus saskaņā ar 41. panta 4. punktu un būtu sodāma saskaņā ar VDAR 83. panta 4. punkta c) apakšpunktu.

13 APSTIPRINĀTI KODEKSI

82. Attiecīgo ieinteresēto personu funkcijas attiecībā uz kodeksa un VDAR ievērošanu, protams, nosaka kodeksa būtība un saturs. Taču KUI turpina gādāt par to, lai nodrošinātu kodeksa atbilstību tā mērķim.
83. Tāpēc KUI cieši sadarbojas ar pārraudzības struktūru attiecībā uz ziņošanas prasībām, kas izriet no kodeksa. Pārraudzības struktūra ir galvenā kontaktpersona un koordinatore attiecībā uz jebkādiem jautājumiem, kas var rasties saistībā ar kodeksu.
84. KUI arī apstiprina turpmākus kodeksa grozījumus un papildinājumus un akreditē jaunas pārraudzības struktūras⁸¹. Saskaņā ar VDAR 40. panta 5. punktu jebkādi esoša kodeksa grozījumi vai papildinājumi ir jāiesniedz KUI atbilstoši šajā dokumentā izklāstītajām procedūrām.

14 PĀRRAUDZĪBAS STRUKTŪRAS AKREDITĀCIJAS ATSAUKŠANA

85. Ja pārraudzības struktūra neatbilst piemērojamajiem VDAR noteikumiem, KUI ir tiesības arī atsaukt pārraudzības struktūras akreditāciju saskaņā ar 41. panta 5. punktu⁸². Ir svarīgi, lai kodeksa izstrādātājs kodeksā izklāstītu atbilstīgus noteikumus par to, kā rīkoties atsaukšanas gadījumā.
86. Taču kodeksa vienīgās pārraudzības struktūras akreditācijas atsaukšana var nozīmēt, ka kodekss tiek anulēts vai uz laiku atcelts, jo netiek nodrošināta nepieciešamā atbilstības pārraudzība. Tas var negatīvi ietekmēt kodeksa dalībnieku reputāciju vai darījumdarbības intereses, kā rezultātā mazinās datu subjektu vai citu ieinteresēto personu uzticība.
87. Ja apstākļi ļauj, atsaukšanai vajadzētu notikt tikai pēc tam, kad KUI ir devusi pārraudzības struktūrai iespēju steidzami novērst problēmas vai noteiktā termiņā veikt attiecīgus uzlabojumus. Gadījumos, kas attiecas uz starpvalstu kodeksiem, pirms vienošanās ar pārraudzības struktūru par parametru noteikšanu konstatētu problēmu risināšanai KUI par attiecīgo jautājumu vajadzētu sazināties ar attiecīgajām uzraudzības iestādēm. Lēmums par pārraudzības struktūras akreditācijas atsaukšanu ir jāpaziņo arī visām attiecīgajām uzraudzības iestādēm un kolēģijai (40. panta 11. punkta nolūkā).

---

⁸¹ Grozījumus, kas jāapstiprina, piemēram, var iekļaut jaunu kodeksa noteikumu, nevis atjaunināt atsauci uz organizācijas nosaukumu vai veikt citas sīkas izmaiņas, kas neietekmē kodeksa darbību.

⁸² Starpvalstu kodeksu gadījumā ir arī svarīgi, lai KUI nodrošinātu, ka visas attiecīgās uzraudzības iestādes ir informētas par šādu rīcību. Tāpat šādu kodeksu gadījumā attiecīgajai uzraudzības iestādei arī jāinformē KUI, ja tiek konstatēts, ka datu pārzinis (kam jāpieņem kodekss) to neievēro, jo šāds konstatējums var radīt bažas par pārraudzības struktūras un kodeksa efektivitāti.

15 PUBLISKĀ SEKTORA KODEKSI

88. VDAR 41. panta 6. punktā ir noteikts, ka apstiprinātu rīcības kodeksu pārraudzība neattiecas uz apstrādi, ko veic publiskas iestādes un struktūras⁸³. Būtībā ar šo noteikumu tiek atcelta prasība akreditētai struktūrai pārraudzīt kodeksu. Šis izņēmums nekādā veidā nemazina prasību ieviest efektīvus mehānismus kodeksa pārraudzībai. To var panākt ar esošu revīzijas prasību pielāgošanu, iekļaujot tajās kodeksa pārraudzību.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā —

priekšsēdētāja

(Andrea Jelinek)

---

⁸³ Publiskā sektora iestāžu un struktūru klasifikācija ir katras dalībvalsts pārziņā.

1. PIELIKUMS. ATŠĶIRĪBA STARP VALSTU UN STARPVALSTU KODEKSIEM

Starpvalstu kodekss ir kodekss, kas attiecas uz apstrādes darbībām vairāk nekā vienā dalībvalstī. Starpvalstu kodekss var būt saistīts ar apstrādes darbībām, kuras veic vairāki pārziņi vai apstrādātāji vairākās dalībvalstīs, kas ne vienmēr ir “pārrobežu apstrāde”, kas definēta VDAR 4. panta 23. punktā.

Tāpēc, ja rīcības kodekss, ko pieņēmusi valsts apvienība vienā dalībvalstī, attiecas uz tās dalībnieku apstrādes darbībām vairākās dalībvalstīs, arī tas tiek klasificēts kā starpvalstu kodekss.

Savukārt, ja apvienībai ar kodeksu, kas apstiprināts valsts līmenī, pievienojas starptautisks loceklis, kas veic pārrobežu apstrādi, attiecīgais loceklis var izmantot apstiprinātu kodeksu attiecībā uz apstrādes darbībām tikai tajā dalībvalstī, kurā kodekss ir apstiprināts⁸⁴. Ir jāievieš mehānismi, lai nodrošinātu atbilstošu pārredzamību attiecībā uz efektīvu kodeksa teritoriālo piemērošanas jomu.

---

⁸⁴ Taču tādā pašā gadījumā kodeksu izstrādātājiem būtu iespēja apsvērt kodeksa darbības jomas paplašināšanu un iesniegt apstiprināšanai starpvalstu kodeksu.

2. PIELIKUMS. KUI IZVĒLE

Kodeksu izstrādātājiem ir izvēle attiecībā uz KUI noteikšanu saistībā ar starpvalstu kodeksa projekta apstiprināšanu⁸⁵. VDAR nav paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz piemērotākās KUI noteikšanu kodeksa projekta izvērtēšanai. Taču, lai palīdzētu kodeksu izstrādātājiem izvēlēties vispiemērotāko KUI to kodeksa izvērtēšanai, var tikt ņemti vērā šādi faktori⁸⁶:

-) vieta, kurā konstatēts apstrādes darbības vai nozares lielākais blīvums;
-) vieta, kurā konstatēts lielākais tādu datu subjektu blīvums, kurus skar apstrāde vai nozare;
-) kodeksa izstrādātāja galvenās mītnes atrašanās vieta;
-) ierosinātās pārraudzības struktūras galvenās mītnes atrašanās vieta; vai
-) uzraudzības iestādes izstrādātās iniciatīvas konkrētā jomā⁸⁷.

Lai arī šie faktori nav preskriptīvi kritēriji, lēmums par KUI izvēli ir svarīgs un ir rūpīgi jāapsver⁸⁸. KUI uzdevumi cita starpā ir apstiprināšanas procesa laikā darboties kā vienotajam kontaktpunktam kodeksu izstrādātājiem, sadarbības posma laikā pārvaldīt pieteikšanās procedūru, akreditēt pārraudzības struktūru (ja tas ir nepieciešams) un rīkoties kā galvenajam uzraudzītājam, nodrošinot, ka apstiprināts kodekss tiek efektīvi pārraudzīts.

---

⁸⁵ Sk. VDAR 55. pantu kopā ar 122. apsvērumu.

⁸⁶ Šis saraksts nav pilnīgs un hierarhisks.

⁸⁷ Piemēram, uzraudzības iestāde var būt publicējusi sīki izstrādātu un būtisku politikas dokumentu, kas ir tieši saistīts ar apstrādes darbību, uz kuru attiecas kodekss.

⁸⁸ KUI nedrīkst noraidīt kodeksa projekta apstiprināšanas pieteikumu, pamatojoties uz to, ka nav izpildīts neviens kritērijs, kas izklāstīts 2. pielikumā (vai arī ir izpildīti tikai daži). To var noraidīt tikai tad, ja nav izpildīti kritēriji, kas izklāstīti sadaļā "Kodeksa projekta pieņemamība".

3. PIELIKUMS. IESNIEGUMA KONTROLSARAKSTS

Pirms kodeksa projekts tiek iesniegts kompetentajai uzraudzības iestādei, ir svarīgi nodrošināt, ka kopā ar dokumentāciju ir iesniegti/izklāstīti (attiecīgos gadījumos) un attiecīgi norādīti turpmāk minētie elementi.

1. Vai ir iesniegts paskaidrojums un visi nepieciešamie pavaddokumenti? (20. punkts)
2. Vai jūs pārstāvat apvienību vai citu struktūru, kas pārstāv pārziņu vai apstrādātāju kategorijas? (21. punkts)
3. Vai iesniegumā ir norādīta informācija, kurā pamatots, ka jūsu iestāde ir efektīva pārstāvības struktūra, kas spēj izprast tās dalībnieku vajadzības? (22. punkts)
4. Vai ir skaidri definēta apstrādes darbība vai nozare un apstrādes problēmas, kuras paredzēts risināt ar kodeksu? (23. punkts)
5. Vai ir norādīta kodeksa teritoriālā piemērošanas joma un iekļauts visu attiecīgo uzraudzības iestāžu saraksts (attiecīgos gadījumos)? (24. punkts)
6. Vai ir sniegta informācija, kas pamato KUI izvēli? (25. punkts)
7. Vai ir iekļauti mehānismi, kas ļauj efektīvi pārraudzīt kodeksa noteikumu ievērošanu? (26. punkts)
8. Vai ir noteikta pārraudzības struktūra un izskaidrots, kā tā īstenos kodeksa pārraudzības prasības? (27. punkts)
9. Vai ir iekļauta informācija par to, kādā apmērā kodeksa izstrādes laikā ir notikusi apspriešana? (28. punkts)
10. Vai ir sniegts apstiprinājums tam, ka kodeksa projekts atbilst dalībvalsts tiesību aktiem (attiecīgos gadījumos)? (29. punkts)
11. Vai ir ievērotas valodas prasības? (30. punkts)

Vai iesniegumā ir iekļauta pietiekami sīka informācija, lai pierādītu VDAR atbilstīgu piemērošanu? (32.–41. punkts)

4. PIELIKUMS. STARPVALSTU KODEKSS. PLŪSMAS DIAGRAMMA

